

Nro 25

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Martiusnak 27-dik napján 1795.
esztendőben.*

Hollandia.

A' fősvény lelkű Batavusok, hol elől, hol hátúl,
hol jobb hol bal fülök mellett vakarják a'
fejeiket, nem tudván valóságos okát a' respubli-
ka kaszszái ki ürülésének. Az admiralitas, az
az, a' tengeri dolgokra ügyelő Commissió kasz-
szájában 6 vagy 7 ezer forintnál többet nem talál-
tak, a' napkeleti és napnyugoti Indiákra kereskedő
társaságnak kaszszái oly könnyek, hogy akár-
melly könnyű szél is ki mozdíthatná helyekből.
Egyik *oh we* a' másikat éri a' Patrioták szájök-
ban, egyik meg némúl, az ég felé fordittya izé-
meit, nem tudván, mitsoda ki menetele leszed

hazájának; a' másik öszve dörgöli a' kezét, fel's alá jár szobájában, dül fül magában, bolzonkodik, káromkodik, fenyegetődzik, kire? ki ellen? a' szegény helytartó fejedelemre's familiájára. Azzal vádollyák ezt az ártatlan hertzegi házat, hogy ez, és az ő baráttyai üressítették ki a' Státus kasszáit, és Angliába vitték azokat.

Szegény Batavusok! gondollyátok meg, hogy az 1787 ik esztendei revolutio előtt is sok adóssága volt a' respublikának; hogy a' helytartó fejedelem ellen fel támadt pátrióták miatt még mélyebben bé esett abba; hogy a' Fr. háború retentő költséget okozott; hogy ezen hadakozásnak folytatására, minden kasszákból ki kellett a' pénzt venni, hogy a' midőn költsön pénzt akart a' Státus fel venni, 5's 6 forint interesre sem kapott; hogy a' napkeleti, és napnyugoti *Indiai* kereskedő társaság a' rossz gazdálkodás miatt, közel vagyon a' bankérottságához — hogyha mind ezeket meg gondollyátok, nintsen okotok a' zúgolódásra. — Az admirális kilentzedfél tonna arannyal adós, hová tette? mire költötte? nézézétek meg jegyző könyveit, meg talállyátok azokban a' ki adott költséget (egy tonna arany 100 ezer forintot tészen). Hogy a' helytartó fejedelem tulajdon kasszáját magával el vitte azon ne tsudálkozzatok, mert az övé volt, és bátor minden kasszákat el vitte volna is, még sem volna az a' ti hozzátok mutatott ösi, és személybéli érde-meinek elegendő meg jutalmaztatása.

Pichegrü Fr. Generális tudtára adatta a' hadi dolgokra ügyelő Commissiónak, hogy ő az azon tartományban találtatott magazinumoknak kútsait által adatta az a' végre ki neveztetett Hollandus biztosoknak. A' *Dámás* és *Beon* nevet viselő Fr. emigránsokból állott hadi sereget el bocsátotta a' Hollandiai tartomány, a' republika szolgálattyyából. A' Hollandiai levelek beszélik, hogy az Sambrei és Maasi Fr. ármádiáknak egy olztályai *Moreau* Generális vezérlése alatt, a' Convent parantsolattyyára, Hannove-

rába akar bé ütni; hogy a' Hollandiai városokban cantouirozott Fr. seregek a' Westfáliai kerületbe marsiroztak; hogy az Anglus és Hannoveránus seregek mindenütt hátra vonnyák magokat; hogy a' városoknak és faluknak lakosai félvén az Anglusoknak prédáló kezétől, mindenütt el futnak előttök.

Nagy Britannia.

A' Londoni udvari újság levelekben vagyon a' *Jamajkába* lévő Generál Majórnak, Williamson Adámnak, egy *Dec.* 20 ikán iratott levele, mellyben azt jelenti, hogy a' Sz. Domokos szigetét 2000 Frantziáság vette környül, a' kiknek a' 120 főből álló Anglus katona őrizet, nemcsak nem engedett, hanem még most is vitézi módon védelmezi magát. Továbba, azon udvari újság levélben vagynak azok a' levelek is, a' mellyeket *Harcourt* Generál, *Feb.* 11-ik napján irt a' *Yorki* herczegnek, és ezekből olvassuk, hogy a' Hollandiából ki költözött N. Britanniai armádiánál allig vagyon 600 beteg katona; hogy azokat az ágyúkat, és táborig munitiókat, a' mellyeket ki nem vihettek az Anglusok Hollandiából, mind hasznavehetetlenekké tették, a' többit pedig *Benthejmba* küldötték: hanem hogy a' télnek rendkívül való keménysége, a' mostani nagy sarak, és rozsz utak miatt ismét meg szaporodott a' betegeknek számok.

Howe Admirál Portsmouthból Londonba utazott, és mivel igen sokat szenved a' köszvény miatt, le akarja az Anglus nagy flottának kormányát tenni. Azon Fr. kereskedő flotta, mellyel *Warren* úr öízve akadt, és a' mellyből 20 vagy több hajót el is foglalt, 150 meg terhelt hajókból állott, mellyek közül 20-at fogott el a' nevezett Anglus admirál. A' Caláisi és más északi kikötő helyekben nagy készüléteket tétett a' Frantzia Convent. Az Angliai északra fekvő tartományoknak védelmezésekre, éjjel nappal nagy hadi

készületek tétetnek. *Norvich* alatt 10000 ember fog táborozni. A' tengeri készületeknek sem nappal, sem éjjel nintsen szünetek, mióta N. Britannia fenn áll, soha sem készült a' hadakozásra úgy, mint *Ersébeth* királyné II. *Filep* Spanyol király ellen, és most a' Frantzia nemzet ellen, és na most le nem nyomattatnak a' Frantziák soha sem. *Stanton György* a' Chinai Császárhoz való követségre választatott ki. Az Angliában le árestátatott Hollandus hajóknak vissza kéretésekre Londonba küldetett Batavusok üres válaszfal térte- nek vissza. Ettől függ a' Belgák és Brittusok közt való barátságának állandósága vagy ellenségeskedésnek kezdete. *Hulban* a' Yorki Grófság- nak igen erős és népes várasában, két Fr. emigráns fogattatott el, a' kik az oda való erősségeknek le rajzolásában találtattak. *Sierra Lionában*, Afrikának N. Britanniához tartozó tartományában, holott sok tzitrom, füge, és nádméz termő nád szokott teremni, igen sok károkat tettek a' Frantziák, 40000 font sterlingre betsültetik a' veszte- ség. A' Wallisi hertzeg minden adosságát számba véteti, olly véggel, hogy azokat a' parlamen- tom eleibe terjeszthesse, házasságának költségei- re 119 ezer font sterlinget szerzett öszve *Pith* mi- nister — *Dillon* Oberster, egy Fr. emigránsokból való regementet fog *Karsika* szigetének védelme- zésére fel állítani Olasz Országban. *Richmond* hertzeg helyett *Cornwallis* Generál lett az Ország hadi Tármasterévé, ő pedig, t. i. a' hertzeg, *Dun- das* úr helyett Státus titoknokjává. A' *Guadelou- pe* szigetben Frantzia kézbe esett proviantos ma- gazinumok 10 millió livrára betsülhetnek. A' Lon- doni kaffé házakban közönséges szó beszéd, hogy az Amsterdami Bankóban 10 millió forint *deficit* avagy héjanosság találtatott, hanem bizonyosan tsak ugyan nem tudatik. Ennek okául is a' hely- tartó fejedelmet teszik az irigy Hollandus pa- trióták.

Frantzia Ország.

Gent (Gandavum, Aust. Flandriának fő vá- rasa) követeket küldött Parisba, a' reá vettetet

14 milliom hadi sattuak meg enyhitetese végett. Ezek illyenképen szóltak a' köz Jóra ügyelő Com-misió előtt. Illyen sattuolást, *úgymond*, II. Fi-lep Spanyol király sem vetett ellenségeire — A' XIV. *Lajos* által reánk vettetett sattu türhető vólt. XV. *Lajos* leg kissebbet sem kívánt töllünk. Hát ugyan el puztításnak jussára kell e' változni, az el foglaltatás jussának. A' tsendesebb idökben, midön még ki nem költöztek a' gazdag kereske-dök honnyaikból, midön még elég pénz jött bé Belgiomba más Országokból is, 40 — 50 millió forint forgott Belgiomban, most pedig 70 mil-lió hadi sattu vettetett árra, egy olly tartomány-ra, mellyben 8 esztendőtol fogva semmi tsendes-ség nem vólt — Illyetén szomorú környülállások közt vagynak most a' Belgák, az Austriai szelíd Birodalom alatt soha sem láttak annyi nyomorú-ságot, mint most, még is azt meri mondani egy Párisi hazug levél, hogy az egész Austriai Belgiom kívánkozik a' Fr. respublikával egybe kaptsoltat-ni, és hogy a' Convent is nagy hajlandóságot mutat annak mivelésére.

Azon közönséges jelentésben, mellyet a' múlt hólnapnak 20 ikán tett *Carnot* a' köz Jóra ügye-lő Commissiónak képében, még ezeket is említet-te: „Hollandiának el vétetése által, *úgymond*, szabad hajókázást nyertünk a' Rénus, Maas és Scaldis folyó vizeken, egy olly szorgalmatos né-pet tettünk barátunká, mellynek az egész világon sok kereskedésnek agai vagynak a' kezében. — Tellyességgel nem félhetünk Hollandiától, min-den váraiba és kastélyaiba Frantzia örizeteket helyhezttettek hadi vezérjeink — most is már 80 ezer emberből álló armádiánk fekszik a' Frigyes Belgiomban, melly 40000 rel fog a' Maasi és Sam-brei armádiától szaporitatoi — A' Hollandiai ár-mádia nagy részént el botsátatott szolgálatyából.

A' Wendei *Royalistáknak* és *Chouansoknak* meg térésekröl illyetén jelentést tett a' Convent-nek előülője *Mart.* 4 ikén: „A' Wendei osztály, *úgymond*, vizsgálta tért a' respublika kebelébe;

Charette, és más Rojalista vezérek közönségesen arra kötelezték magokat, hogy ők az egyetlen egy, és feloszthatatlan respublika törvényei alá adják magokat — *Stoflet*, a' ki a' Wendei osz tálynak *Anjou* nevű részében kommandéroz, még most sints illy indulattal, de nevezetesebb vezérjei közül nyóltzan el hagyván ötöt, tsak egynehány lovasok, és a' Német, 's Rosenthali legiókból való deseriorok maradtak mellette — A' *Chouansok* két vezérjeik is meg hódoltak a' republikának, a' többieket is fel keresik, és kérni fogják nyomdokaiknak követésére, minden ellenségeskedést meg tiltottak. Vitéz voluntér katonáink nagyon segítették ezen kívánatos békeségnek tökéletességre lett menetelét, okos, álhatatos, és barátságos magok viselések által 's a' t. Erre azt végzette a' Convent, hogy mingyárt nyomtattassék ki ez a' jelentés, és minden Fr. ármádiákhoz küldettessék meg; ennekfelette azt is, hogy a' napnyugoti Fr. ármádia, és a' *Bresti* 's *Cherbouri* kikötő helyekben lévő vitézek érdeme-sekké tették magokat a' Fr. respublika eránt.

Ugyan azon napi gyűlésben beszéltette le Cambaceres a' Fr. republikának, más Európai birodalmak eránt való állapotát. Még, *úgymond*, nints a' hadakozásnak vége, vagynak olly hatalmaságok, mellyek készebbek lakó helyeiknek maradványai közt el temettetni, mint a' Fr. republikának valóságát, és szabadságát meg esmérni. Ezekhez tsatolták magokat némeily Státusok hasznaiknak elő mozdítása véget, némely-lyek okos neutralitást tartanak. Tehát magános békességet kell némellyekkel szerezni.

Jelentettük a' Magyar Kurirnak 23 ik darabjában, a' 365-ik lapon, hogy minden 300 ezer lakosra egy fő iskola fog a' Fr. republikában fel állitatni. Jegyezzük meg továbbá e' tárgyról, hogy az ezen fő iskoláknak tanítói, közönséges vizsgálás által fognak válaiztatni, a' tudományokra ügyelő Commissió által; hogy minden elzenedőben vizgáltatni fog az ifjúság, és jutalom osz-

togattatni azoknak, a' kik magokat mind talentomaik, mind szorgalmatosságok, mind jó erköltsaik által, mások felett meg fogják különböztetni. Azon tanítónak, kinek tanítványa illetén jutalmat nyer, polgári korona fog ajándékozta ni. Továbba tartsuk meg a' vallásról, és a' közönséges isteni tisztelet gyakorlásáról, 's az egyházi szolgákról tett végzéséről a' Conventnek, hogy azok a' papok, szerzetesek, és apátzák, a' kiknek jószágaikat a' nemzet el foglalta, és magáévá tette, holtok napjáig illendő fizetést fognak elveztetett jövedelmeikért venni. Végteére azt se halgassuk el, hogy a' miolta tellyes és tökéletes szabadságot engedett a' Convent a' Fr. nemzetnek, azóltától fogva misét olvasnak a' papok, poharakat, és mise mondó ruhákat szereznek, és nem a' dékásokat, az az, a' tizedik napot; hanem a' 7-iket, az az, a' vasárnapot ülik meg a' lakosok. A' Wendei osztály lakosainak tellyes szabadság engedtetett vallások gyakorlására.

Egy Párisi közönséges levélben igen különös, és emlékezetes anecdotá beszéltetik, egy *Grimaldi Monaco* nevű guillotinirozttatott hertzeg aszszonyról. Ez a' személy halálra ítéltetvén, terhesnek lenni adta ki magát, és mint olyan, visszafra küldetett a' tömlötzbe. Mihelyt oda visszament, leg ottan le nyirte fekete bogár színű, ékes és hofzszú haját, és egy tzédulát küldvén a' közönséges vádolónak *Fouquier-Tinville*nek, arra kérte ötet, hogy ne sajnállyon egy két szóra hozzá menni. De ez nem ment, 's azért újobban tzédulát irt néki, meg vallotta hogy nem terhes, és egyedül azért találta ezt a' mentséget, hogy önnön maga, és nem a' hóhér nyirje el ékes hajait, mellyeket örök emlékezetnek okául kíván gyermekeinek hagyni. Ezen tzédulájának ekként irta alája a' nevet: *Grimaldi Monaco, idegen hertzeg aszszony, a' kit igasságtalanúl itiltek halálra a' Fr. birák.* A' melly nap meg vallotta, hogy nem terhes, ugyan azon napon ki is végeztetett a' guillotine által e' világból.

Német Birodalom.

Melly nagy kárára légyen az ifjuságnak a' heverés, és ideje korán a' kóldulásra való szoktatás, meg tettzik egy *Lusatziában*, nevezetesen *Bauczenben*, a' múlt Novembernek végén történt halálra szententziáztatása egy 19 esztendőös ifjúnak. Neveltetésének, élete folytatásának, vétkének, és halálra lett szententziáztatásának históriája leg jobban ki tettzik, a' reá mondott végső ítéleiből, a' melly ekképen vagyon: — *Ritsher György*, *Majusnak* 17 ikén 1775 ben született *Horke* nevű helységben, felettébb tudatlan, és faragatlan szüléktől. Édes Anyja, a' ki még most is él *Troppenben*, mindenkor sanyarusággal táplálta magát, elsőben díznó pásztorsággal, annakutánna mindennapi kézi munkájának keresményivel, és ezen szerentsétlen fiának neveltetését, és tápláltatását feleségére bizta, a' ki is nem hogy valami munkára szoktatta, avagy mesterségnek tanulására adta volna gyermekét, hanem inkább egyik háztól a' másikhoz küldötte kóldulni, és mivel jól tudta, hogy a' jó szívű ember örömost ad az olyan kóldusnak, a' ki imádkozni tud, meg tanította az úri imádságra. Az ifjú iskolába soha se járt, a' templomban is egélz életében háromszornál többször nem vólt. A' *Krostvitz* predikátor gyakorta meg írtette őtet, hogy járna hozzá, és tanúlná meg a' vallásnak sarkalatos tzikelyeit, de tsak annyi halzna vólt kegyes intéseinek, mint a' falra hányatott borsónak; az ifjú meg szokván a' kóldulást senkire sem hajtott.

Minekutánna fel nevededett, és teste ereje is meg öröködött vólna, mint egészséges és munkára alkalmas ifjúnak senki sem akart alamisnát adai; ahozképest egynehányszor szolgálatra állott, de gyermekségétől fogva meg szokott restsege, dolgotlansága, a' kalmatlan vólta, hívségte ensége, és roz keze miatt soha sem lehetett állandó. — Bolzszúságának ki öntésére *Kommerauban*, 1791 ikben, *Aug. 7. ikén* tüzet vetett vólt

gazdájának hajlékába, melly által 172 házak lette-
nek porrá és hamuvá. Világosságra nem jövé-
n gonosz tselekedete, 1793 ikban, ugyan azon hely-
ségben fel gyújtotta egy más lakosnak házát, a'
kinél az előtt rövid idővel szolgált, hanem rossz
maga viselete miatt szolgálattyaából el üzetett. —
Ezek a' környüliállások gyanúságba ejtették őtet,
meg fogattatott, a' melly alkalmatossággal mind
az elsőbb, mind az utólsóbb gonosz tettet meg
vallotta. Rossz neveltetésére és felettébb nagy tu-
datlanságára tekintvén a' birák, azt a' végső szen-
tentziat hoztak felőle, hogy feje el üttetvén, teste
égettesen meg. Ez az utólsó ítélet, az el múlt
1794-ik eszt. *Nov.* 18-ikán, életének huszadfél esz-
tendejében rajta végbe vitetett. Még a' tömlötz-
ben is kevés jeleit adta erköltsi jó érzékenységé-
nek, semmi bünein való bánkodás nem tapasztal-
tatott benne, akárki mit szólt, 's intette őtet a'
meg térésre, semmit sem használt előtte, azzal
vigasztalván mindenkör magát, hogy minden em-
bernek meg kell halni, akár későbbben, akár ide-
jében jöjjön el végső órája.

Épületes tanúságára lehet ez az szomorú pél-
da a' magzattyaiknak jó nevelését, és ifjú korok-
ban való tanitását, el mulató szüléknek. Egy
sarkalatos izikkelye az, az ifjuságról való tudo-
mánynak, hogy még kitsiny korokban foglalata-
tossághoz kell az ifjakat szoktatni, de nem ke-
mény, hanem idejekhez, és erejekhez alkalmaz-
tatott foglalatossághoz. Az ártatlan játékokat is
nemcsak meg nem kell tiltani, sőt inkább serken-
getni kell őket azokra, mivel a' testnek mozgá-
sa, gyakoroltatása, versent futás, és több eliez
hasonló játékoknak nemei által, a' testnek rossz
nedvességei ki hajtának, erősítettnek az inas hú-
sok, és a' tsontoknak alkotmánya is tökéletes-
ségre vitetik. — Mindenek felett távoztatni kell,
hogy köldüléshez ne szokjanak a' gyenge gyer-
mekek.

Erfurtból Thuringiának egy nevezetes vára-
sából iratik *Mart.* 5-ikén hogy ottan igen sok Fr.

emigránsok tartozkodjanak; hogy több Fr. beszéd hallassék az együtt társalkodásokban mint német; hogy a' Scotusok templomában minden nap Fr. nyelven mise tartatik, 's hetenként kétszer prédikáltatik, holott egynéhány száz Fr. papok megszoktak jelenni. Találatnak, de kevesen, olyanok ezek között a' hazájokból vagy önként kibújdosott, vagy ki üzetett Frantziák között, a' kik a' magokkal ki hozott pénzbeli tehetségeknél maradványaiból még eddig élhettek; de sokan többen vagynak olyanok, a' kik felebaráttyaiknak könyörülő jó téteményeikre szorútlak, 's azokból élnek. A' Fr. papok, a' kik töbnire üres kézzel jöttek ki hazájokból, sok jótévőket találtak *Erfurt* városának lakosai közt, kinek kinek közülök vagyon két, három, 's több háza is, és ma ennél, hólnap a' másiknál, hólnapután a' harmadiknál, 's úgy tovább esznek, és nemtsak a' Catholikusok, hanem még az Evangelikus lakosoknál is, mivel ezek mind számosabbak, mind tehetősebbek amazoknál, úgyhogy, ki vévén az igen szegényeket, tsak egy se találta, a' ki Fr. papot ne tartana aszalánál. Önön magok a' Prédikátorok is jó példával mentek elő, és nemtsak taníttyák a' felebaráti szeretetet és könyörületességet, hanem tehetségek felett is gyakorolják azokat. Hasonlót mivelnek az ott lakó szerzetes papok, és parochusok is. Bámúlni lehet ezeken a' szegény jövevényeken, hogy legnagyobb nyomorúságaiknak közepette is igen vigan viselik magokat. Sok fő Frantzia aszszonyságok, a' kik hazájokban tzifra hintókon jártak, és számos házi tselédet tartottak, most magok vesznek karjaikra kosarakat, a' leg mélyebb sárban is magok mennek a' piatzra eleséget venni, 's magok viszik végbe a' szakátsnék, és konyha szolgálók kötelességeiket. Egy vólt Obristleutnantnak, és Lajos vitézi rendjének tzimerét viselő derék ember, feleséges, és egynéhány magzatoknak attya, inasságra állott bé egy *Erfurti* vargához, eleinte nem akarta meg engedni a' be-tsületes varga czéh, hogy illy fő származású em-

ber legyen jövendőben mester társok, végtére csak ugyan könyörült rajta. Az alszonyságok pénzért varranak, strinfeket kötnek, tsipkéket csinálnak, 's több ezekhez hasonló munkákat gyakorlanak másoknak. A' múlt télen egy Fr. Gróf ki ment az erdőre, egy nyálább fagalyat kötelbe rakott, 's hátán vitte szállására. A' télnek keménysége miatt nagyon meg drágúlván a' fa, hogy ezek a' szegény jövevények annyival óltokban juthassanak a' tüzi fához, a' *Moguntziai* Érsek ségnek mostani nemes indulatú és gondolkozású segedje, B. *Dalbert Károly Tódor*, maga hintós lovait fogatta szekérbe, 's azokon vitetett néhány szegény Fr. nemes számára fát. Nemes példája által más lakosok is fel indittatván, egész télen magok marháikon, és szekereiken hordattak jövevény felebaráttyaiknak tüzi fát 's a' t.

Lengyel Ország.

Bukshövdén Orosz Generál, és Warsóviának mostani kormányozója, a' múlt hólnapnak 18-ikán kemény parantsolatot adatott ki az eránt, hogy azok az ottan lévő Fr. emigránsok, a' kik a' Lengyel revolútió előtt meg nem esküttek a' respublika hivségére, nyóltzad nap alatt esküdjenek meg az Orosz Császárné engedelmességre. Mindenek, a' kiknek semmi dolgok nintsen Warsóviában, honnyaikba menni parantsoltattak, a' Lengyel tisztek is ki küldettek onnan. Minden törvényes dolgok, acták, és törvénybe idéztetésék, most már az Orosz Császárné nevében tétetnek. Az az igen híres Warsóviai könyvtár, mellyet, egy *Zaluski* Lengyel tudós úr hagyott a' Respublika számára, *Pétersburgha* fog által vitetni, melynek oda vitetése 15 ezer aranyban fog kerülni. Ez a' Bibliothéka 200 ezer darab könyvből állott, és 1746 ik elzindotól fogva minden szabadon élhetett vele, következésképen, igen nagy kintstól folytatik meg Warsóvia ennek el vitetése által.

A' *Warsóviában* lévő Hollandus residens *Griezheim* úr, mindjárt a' Hollandiai revolúciónak

ki ütése után, le tette eddig viselt rangját, 's hivatallyát, és továbbá is, hanem magános életben, ott fog maradni. Déli Prussiában egy közönséges kormány széket akar a' Prussiai király fel álitani, új falukat epíteni, és a' miveletlen földeket mivelés alá vetni, 's azokat a' korona jószágaihoz ragasztani. Az is bizonyosnak lenni mondatik, hogy a' Grodnóban öszve gyűlt miniszterek meg határozták Lengyel Országok jövődöbéli állapotát, és a' szomszéd fejedelmek közt lejendö fel osztatását. Ezen hírnek valóságát a' jövődö idő fogja meg mutatni.

Elegyes Tudósítások.

A' *Collot, Billaud, Barrere* és *Vadier* vizsgál-
tatásokra rendeltetett 21 személyből álló Com-
missió. méltóknak lenni itilte őket a' revolutió
kezébe való adatásra. A' Convent arestomot ren-
delt nékiek. *Vadier* el szökött, a' többi pedig
a' végzéshez alkalmaztatta magát. *Mart.* 3 ik
napján nyilatkoztatta ki a' köz Jóra ügyelő com-
missió, hogy a' *Royalisták* és *Chouansok* meg bé-
kéltek a' respublikával, meg esmérték annak va-
lóságát, le rakták fegyvereiket, által adtak a'
hozzájok küldetett nemzeti képviselőknek ágyú-
kat, munitióikat, és tábori tár házaikat. Mind a'
Convent, mind a' halgatók tapsolással rekesztet-
tek bé ennek az örvendetes hírnek ki jelentését.
— A' Florentziai nagy hertzeg *Mart.* 2 ik napján
hirdettette ki a' Fr. respublikával szerzett neutra-
litását, olly módon, a' mint vólt az 1792 ik esz-
tendöben. A' Fr. Convent erőssen meg paran-
tsolta az Olasz Országban táborozó Fr. armádiá-
nak, hogy akár miben tellyen, jövő tavaszszal
bé rontson Olasz Országba. Egy Német Biro-
dalombéli közönséges levél azt meri hivesztetni,
hogy a' Nápolyi király is meg békéllött a' Fr.
republikával, holott ennél sültebb hazugság nin-
tzen. A' Helvétziai cantonokban nagy süksége
van az elleségnek, és most veszik magokat észre,
hogy minden barmaikat és gabonáikat Fr. Ország-

ba küldöttek, és ott ugyan jó pénzen eladták, de már most koplalniok kell a' mammon mellett, és így nem igaz ama Fr. beszéd *Point d' argent, point des Suisse*, az az, pénz nélkül nem ember a' *Schweitzer*, most pénze bővséggel vagyon, még is nem ember, mert sokat koplal.

Hyberniában 40000 ember fog verbuáltatni, kiknek tartására 200000 font sterling kívántatik. — Az Angliai kikötő helyekben le árestáltatott hajókon lévő Indiai portékák 32 millióra betsültetnek. Az ezeknek vizsgálta kéretések végett Londonba utazott Hollandus patrióták, mint a' Batáviai szabad nemzetnek képviselői jelentvén magokat Lord *Greenville* Státus titoknoknál, eleibe nem mehettek, azt a' feleletet vévén tőlle, hogy ő illyetén küldő hatalmat Hollandiában mostan lenni nem esmér, és így semmi conferentziát nem tarthat velek. Az Angliában mostan circuláló pénznek száma 26 millió font sterlingre tétetik. Amérikában a' *Sz. Lucia* szigetben lévő fekete emberek pártot ütven, szörnyű pusztitást vittek végbe. — A' Maas és Rénus folyó vizek közt fekvő tartományokban igen szűk, és drága a' kenyér, és eleség.

A' leg újabb Párisi levelek szerént, biztosoakat küldött *Antverpia* várasa Párisba, olly véggel, hogy magát Fr. Orzággal egyesítthesse. — A' Brabantziai Státusok arra mondatnak meghatározottaknak lenni, hogy kélszek a' Fr. respublika számára 40 ezer embert ki állítani, és mihelyt a' szükség kívánnya, leg ottan öszve kaptsolni magokat a' Fr. seregekkel — Tartsuk meg, hogy ez a' hír Frantzia pennával és téntával iratott. — A' Rénuson túl fekvő német tartományoknak védelmezések és meg tarthatások végett, azt végzette a' Párisi Convent *Dubois Crancenek* projectumára, hogy a' Rénusi és Móseli armádiák kaptsolmassanak öszve, és bizattassanak *Pichegrü* Generális kórmányozására — hogy a' Maasi és Sambrei armádiákat *Jourdán*, az élzaki armádiát *Moreau*; az Alpesi és Olalz Orzági armádiát

Kellermann, a' napkeleti Pyrenéusi ármádiát *Scherer*, a' napnyugoti Pyrenéusi ármádiát *Moncey*, a' napnyugoti ármádiát *Canclaux*, a' Brestiai, és Cherburi kikötő helyekben lévő ármádiát pedig *Hoche* Generálisok kommandérozzák. *Michaud* Generál, a' ki eddig a' Rénusi ármádiát kommandirozta, elégtélennék lenni találván magát, azon hivatalnak további folytatására, önként le tette azt, és mint divisionális Geuerál úgy akar annál szolgálni. Ezen egyenes szivüése *Michaudnak*, nagyon tettett a' Conventnek.

Magyar Ország.

Nagy Kállóból, Tek. Nemes Zabólc Vármegyéből
Böjt-elő Havának 1 ső napján 1795 dik
esztendőben.

Közel öt esztendeje már, ezen Nemes Vármegyében utólszor tartatott Törvényes szék építésnek, 's azólta viselik hiven ezen Nemes Vármegye Tisztviselői, a' reájok bizattatott hivatalokat. Hanem ezen folyó esztendőben, Böjtelő Havának 24 ik napján tartatott újjolag, a' Törvényes szék-építés, holott is Nagy Méltóságú Fő Ispány, Fő hadi vezér helytartója, és Cs. Kir. Komornik, Báró Mihálydi Splényi Gabor Úr, egy igen fontos, 's díszes magyar beszédet tartván, a' tiszteknek tételében minden oldalaslag való tekinteteknek el háritását, és egyedül az arra érdemeseknek választatását ajánlotta a' Karoknak és Rendeknek.

Ezen szép magyar beszédet fel váltotta a' Fő Notariusnak Vajai Ibrányi Miklós Úrnak, a' Tisztek nevében tett vég búisú vételére tzelező Jeles magyar beszéde, és a' Tisztek hivatalainak szokott le tétele. Ez meg lévén az Első V. Ispány Tek. Kir. Tanátsos Szatthmáry Királyi József Úr, igen fontosan el beszélvén a' közönséges Társaságban, a' Tiszteknek eredetét, azoknak természetét, az azokba választandókban szükséges minémüségeket, és mind a' választóknak, 's mind a'

választhatóknak jussokat és kötelességeket, azt is elő adta, hogy a' választandó Tiszteknek, mind példás erköltsökre, mind pedig hivatalok folytatására meg kívántató tehetségeikre tekintettel kellessék lenni. Ez is meg lévén, és a' rend szerént való V. Ispány a' Nemes Vármegye hiteles petsétyét, a' Fő Ispány Úrnak által adván, a' Nagy Méltóságú Fő Ispány Úr, a' Karokat és Rendeket arra birni igyekezett, hogy a' nagy lármanak, 's ezzel öszve köttetett több illetlenségeknek el háritására, helyesebb vólna, ha minden szabad voxal biró Nemes ember, az arra rendeltett helyen, és meg bizandó, 's hitetlendő személyek előtt, külön külön mondaná ki a' maga voxát szabadosan; de a' Karoknak és Rendeknek egy része azt a' régi bé vett szokással ellenkezni állitván, és a' fel kiáltásokkal lejendő választás módjához ragaszkodván, a' fel kiáltás által való választásra botsáttattak az hivatalok, kívánván ebben is, mint egyebekben, a' Fő Ispány úr minden résznek kedvét tellyesíteni; úgy mind azonáltal, hogyha tsak ugyan meg nem lehetne határozni, hogy a' candidátusok között kire kiált a' többség, azon esetben külön külön való voxolás által neveztesen ki a' választandó tisztviseelő: minden tisztségekre való választások fel kiáltás által mentenek véghez; még pedig olly nem reménylet szaporasággal, hogy 10 órakor kezdődvén a' Szék építés, már tizenkettőfél órakor egéizlzen vége szakadott, és a' tisztek e' következő módon választattak.

Első All Ispán Szatthmári Király József Cs. Kir. Tanátsos.

Második All Ispán Csicseri Ormos Miklós.

Fő Notárius Osváth Lajos.

Első All Notárius Ludányi Bay István.

Második All Notárius Dész György.

Registrator Szüts János.

A' Hadi adó fő Bészédője Kausay János.

Az othoni adó fő Bészédője Tummyogi Szüts György.

Számvevő Porkolab János.

Járásbeli Tisztek.

1. A' Kis Várdai Járásban.

Fő Szolgabíró Nádfői Krútsay Károly.

Első All-Szolgabíró Jármí Abrahám.

Második All-Szolgabíró Somjódy András.

Járásbeli Adó Szedő Tsuha Tamás.

Esküttek { Jékey István.
Hegyesy István.
Némethy István.

2. A' Nádudvari Járásban.

Fő Szolgabíró Gentsi Gentsy Lajos.

Első All-Szolgabíró Szunyogi Szumyogh Adám.

Második All-Szolgabíró Diószegi Erdődy Antal.

Járásbeli Adó szedő Pap Sigmund.

Esküttek { Vinkler János.
Zekány József.
Pap József.

3. A' Dadai Járásban.

Fő Szolgabíró Désy Mihály.

Első All-Szolgabíró N. Kállay Gábor.

Második All-Szolgabíró Pribék Pál.

Járásbeli Adó Szedő Runyai Söldos Ferentz.

Esküttek { Korda László.
Vaji Sándor.
Oláh István.

4. A' Báthori Járásban.

Fő Szolgabíró Szögyényi József.

Első All-Szolgabíró Eröss Gabor.

Második All-Szolgabíró Jármí Gergely.

Járásbeli Adó Szedő Jármí Gedeon.

Esküttek { Gulátsy György.
Szegedy Márton.
Eröss György.

Vármegye Doctora: Jósa István.

* * *

A' M. Kurirnak ezen folyó hó'napnak 17 ik napján költ 22 ik darabjában, a' 346 ik lapon, mingyárt a' felső második sorban, egynehány izok ki maradtak, t. i. ezek: *tartsa erköltsi tseiekede- teinek sinór mértékéül, tsak hogy az istenhez és felebarátinhoz való kötelességet teljesítse bé.*